

Nowe opłaty za śmieci i zasady segregacji.

Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. w Krakowie jest zarządcą Zintegrowanego Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi w Gminie Miejskiej Kraków. W ramach tego systemu MPO Kraków organizuje odbiór od mieszkańców odpadów komunalnych (zajmują się tym wyłonione w przetargu firmy) oraz zarządza instalacjami do przetwarzania tych odpadów. Dziś system ten uchodzi za jeden z najlepiej zorganizowanych wśród dużych miast w Polsce.

Stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi obowiązujące od 1 listopada 2020 r. wynikają z treści następującej uchwały:

- uchwała nr XLV/1197/20 Rady Miasta Krakowa z dnia 16 września 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki takiej opłaty,

Od 1 listopada 2020 r. wszystkie rodzaje nieruchomości na terenie Gminy Miejskiej Kraków mają obowiązek selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej mają obowiązek selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosi 23,00 złote za jednego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość (mieszkanie).

Dla osób posiadających Kartę Dużej Rodziny ustalono 20% obniżkę. Jeżeli właściciel nieruchomości nie spełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny, ustalono wysokość miesięcznej stawki podwyższonej, która wynosi 46,00 złotych za jednego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość (mieszkanie).

UWAGA: W niektórych wysokich budynkach w których istnieją zsypy zbiorcze, jeżeli nie wyłączą się ich z użytkowania, nie da się utrzymać selektywnej zbiórki odpadów. Nie da się też ustalić, że np. niektóre mieszkania segregację stosują. Dlatego podwyższoną stawką będą objęte wszystkie mieszkania. W tej sytuacji, aby uchronić mieszkańców przed płaceniem podwójnej stawki, rozwiązaniem jest zamknięcie zsyków zbiorczych i Spółdzielnia to wykona. Jeżeli jednak woła mieszkańców poszczególnych budynków posiadających zsypy zbiorcze jest, aby nie segregować odpadów i płacić podwójną stawkę 46 zł od osoby za gospodarowanie odpadami komunalnymi, to prosimy aby niezwłocznie wszyscy właściciele mieszkań na piśmie zgłosili taką deklarację. Wtedy nie zamknijemy zsyków zbiorczych, ale nie przyjmujemy też żadnej odpowiedzialności za wysokie rachunki za śmieci.

Zasady segregacji

Podstawą selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie Gminy Miejskiej Kraków jest odbiór odpadów „u źródła”. Od 1 kwietnia 2019 roku selektywne zbieranie odpadów komunalnych odbywa się według nowych zasad. Jak segregować? Nowe przepisy wprowadzają segregację odpadów na pięć różnych frakcji, którym przyporządkowano odpowiednie kolory pojemników lub w domach jednorodzinnych – worków.

Żółty pojemnik (lub worek)

Metale i tworzywa sztuczne – plastikowe butelki i opakowania po żywności, plastikowe worki, reklamówki, opakowania po środkach czystości, opakowania wielomateriałowe (np. kartony po napojach), metalowe puszki, drobny złom żelazny, styropian (niebudowlany).

Niebieski pojemnik (lub worek)

Papier – niezatłuszczone opakowania z papieru, kartonu, torby i worki papierowe, gazety i czasopisma, katalogi i ulotki, papier biurowy, zeszyty i książki, papier pakowy.

Zielony pojemnik (lub worek)

Szkło – szklane butelki i słoiki po napojach i żywności, szklane opakowania po kosmetykach (jeżeli nie są wykonane z trwale połączonych kilku surowców).

Brązowy pojemnik (lub worek)

Bio – odpadki warzywne i owocowe (obierki itp.), resztki jedzenia (bez mięsa i kości), fusy po kawie i herbacie.

Czarny lub szary pojemnik

Odpady zmieszane – zatłuszczony papier, zabrudzone folie, zużyte ręczniki i papierowe chusteczki, papier lakierowany i powleczony folią, artykuły higieniczne (np. pieluchy), szkło stołowe, ceramika, porcelana, kryształ, szkło żaroodporne, lustra, mięso, kości i ości.

Odpady budowlane i rozbiórkowe oraz inne problemowe odpady, których nie można umieszczać w pojemnikach, mieszkańcy Gminy Miejskiej Kraków mogą nieodpłatnie oddawać do Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (LAMUSOWNIA, ul. Nowohucka 1, i PGOW, ul. Krzemieniecka 40).

Mieszkańcy mogą również korzystać z gniazd (kompletów – 4 pojemniki, po jednym na każdy typ surowca) pojemników typu igloo do segregacji surowców wtórnych.

I. KONIECZNIE PRZECZYTAJ!

Proszę Państwa. Jak zwykle w okresie późnej jesieni, przypominamy podstawowe zasady bezpiecznego korzystania z wszelkiego rodzaju podgrzewaczy, a szczególnie tych, które wydzielają ciepło w wyniku swobodnego spalania. W warunkach występujących w mieszkaniach, są to przede wszystkim wszelkiego rodzaju gazowe podgrzewacze wody i kuchenki gazowe. Oczywiście możliwość zatrucia tlenkiem węgla będącego produktem spalania gazu występuje w ciągu całego roku, ale w okresie jesienno-zimowym jest większa, z powodu ograniczania wietrzenia mieszkań i swobodnej wentylacji, w celu unikania strat ciepła. Spotykamy się nawet z takimi ripostami, że *nie po to wydawaliśmy pieniądze na nową, szczelną stolarkę okienną i drzwiową, aby ją teraz i to w okresie zimowym*

rozszerzelniać. A wentylacja oczywiście ma być i to Spółdzielnia jest zobowiązana aby ją zapewnić. O tragicznych skutkach takiego podejścia i innych zachowań, przed którymi przestrzegamy w poniższym tekście, niestety czytamy w codziennej lokalnej prasie, szczególnie w okresie jesienno – zimowym.

A zatem o czym powinniśmy pamiętać, aby wiedzieć

Jak unikać zatrucia tlenkiem węgla (CO).

W okresie trwania sezonu grzewczego nasilają się przypadki zatrucia osób tlenkiem węgla.

Ze względu na sposób działania na organizm ludzki, tlenek węgla zwany jest również cichym, perfidnym zabójcą. Gromadzący się w pomieszczeniu tlenek węgla jest niewidocznym pozbawionym zapachu gazem, nieco lżejszym od powietrza, trudno rozpuszczalnym w wodzie. Ma on zdolność do wyjątkowo łatwego łączenia się z hemoglobina (powinowactwo 300 razy szybsze od tlenu), powstaje karboksyhemoglobina, (CO-Hb), związek niebezpieczny, który stanowi zagrożenie dla wszystkich organizmów wykorzystujących hemoglobinę do transportu tlenu do tkanek. Powoduje niedotlenienie tkanek. Wystąpienie charakterystycznych objawów zatrucia CO uzależnione jest od jego stężenia w otoczeniu, rodzaju wykonywanej pracy i jej obciążenia fizycznego (współczynnik wentylacji płuc), ciśnienia atmosferycznego, objętości krwi, zdolności do dyfuzji w płucach a także cech indywidualnych każdego organizmu. Za stężenie krytyczne uważa się zawartość karboksyhemoglobiny we krwi na poziomie 60-70 %.

Objawy:

Uważa się, że wdychanie tlenku węgla powoduje (wartości orientacyjne):

- w stężeniach ok. 60-240 mg/m³ po paru godzinach - ból głowy,
- w stężeniach ok. 450 mg/m³, po 1-2 godzinach – ból głowy, mdłości, wymioty, osłabienie mięśni, apatie,
- w stężeniach ok. 900-1000 mg/m³, po 2 godzinach – zapaść, utratę przytomności,
- w stężeniach ok. 1800-2000 mg/m³ , po 20 minutach – zapaść i ryzyko zgonu po 2 godzinach,
- w stężeniach ok. 4000 mg/m³, po 5-10 minutach – zapaść i ryzyko zgonu po 30 minutach,
- w stężeniach ok. 8000 mg/m³, po 1-2 minutach – zapaść i ryzyko zgonu po 10-15 minutach,
- w stężeniach ok. 15000 mg/m³, po 1-3 minutach zgon.

Jak widać, przy wysokich stężeniach, CO, już po kilku wdechach może nastąpić zgon człowieka, bez objawów ostrzegawczych, wskutek porażenia układu oddechowego oraz ostrej niewydolności układu krążenia. Powikłaniem zatruc tlenkiem węgla są zmiany zwyrodnieniowe w ośrodkowym układzie nerwowym, nerwobóle i niewydolność płuc, natomiast w zatruciach przewlekłych bóle i zawroty głowy, znużenie, zmiany w ośrodkowym układzie nerwowym objawiające się pogorszeniem pamięci, zdolności koncentracji i bezsennością.

Postępowanie przy zatruciu tlenkiem węgla.

- wynieść zatrutego z miejsca narażenia z zapewnieniem własnego bezpieczeństwa (w razie potrzeby akcję przeprowadzi Państwowa Straż Pożarna dysponująca odpowiednim sprzętem izolującym drogi oddechowe),
- wyłączyć piecyk gazowy lub inne urządzenie spalające gaz, które było czynne w czasie wypadku,
- zapewnić dopływ świeżego czystego powietrza,
- wezwać pogotowie ratunkowe, konieczna pomoc lekarska,
- jak najszybciej podać tlen,
- jeżeli osoba poszkodowana nie oddycha, ma zatrzymaną akcję serca, należy natychmiast zastosować sztuczne oddychanie metodą usta – usta, aparatem AMBU oraz masaż serca,
- unikać obciążenia wysiłkiem fizycznym.

Co zrobić, aby uniknąć zaccadzenia?

Podstawową przyczyną zatruc są zamknięte, szczelne okna. Powoduje to powstawanie tlenku węgla w procesie niezupełnego spalania paliwa i utrudnia odpływ spalin. **Tyle spalin wypłynie przez komin, ile świeżego powietrza napłynie do pomieszczenia z zewnątrz.** Zatem przede wszystkim należy zapewnić możliwość stałego dopływu świeżego powietrza do paleniska (pieca gazowego, kuchenki gazowej, kuchni węglowej lub pieca) oraz swobodny odpływ spalin. **Nie należy bagatelizować objawów duszności, bólów i zawrotów głowy, nudności, wymiotów, oszołomienia, osłabienia, przyspieszenia czynności serca i oddychania, gdyż mogą być sygnałem, że ulegamy zatruciu czadem; w takiej sytuacji należy natychmiast przewietrzyć pomieszczenie, w którym się znajdujemy i zasięgnąć porady lekarskiej.**

W celu uniknięcia sytuacji stwarzającej zagrożenie zatruciem tlenkiem węgla w budynku, należy przestrzegać zasad określonych powyżej, a ponadto:

- nie należy stosować do ogrzewania pomieszczeń, w których stale przebywają ludzie gazowych przenośnych urządzeń promiennikowych,
- nie należy ogrzewać pomieszczeń za pomocą kuchni gazowych gdyż może to spowodować poważne zatrucia,
- w pomieszczeniach, których występuje spalanie paliwa należy zapewnić skuteczną wentylację,
- nie należy zatykać kratki wentylacyjnych w drzwiach do łazienki oraz od przewodów wentylacyjnych,
- w pomieszczeniu, w którym zachodzi spalanie paliwa z grawitacyjnym odprowadzaniem spalin z wykorzystaniem do spalania powietrza z pomieszczenia, stosowanie mechanicznej wentylacji wyciągowej jest zabronione,
- wszelkie prace naprawcze, przeróbki, modernizacje i prace konserwacyjne przy urządzeniach na paliwo stałe, ciekłe i gazowe powinny wykonywać osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje,
- nie pozostawiać bez nadzoru potraw na włączonej kuchence, czy ciasta w piekarniku,
- na wyposażenie mieszkań kupować nowoczesne bezpieczne urządzenia (kuchenki gazowe, gazowe ogrzewacze wody) posiadające stosowne atesty, wyposażone w

czujniki zabezpieczające przed zanikiem ciągu, czy nieuzasadnionym wypływem paliwa,

- wyposażać mieszkanie w gaśnice proszkowe, autonomiczne bateryjne czujniki dymu i tlenu węgla oraz gazu,
- nie używać świec, kaganków, petard, wyrobów pirotechnicznych oraz innych źródeł światła wykorzystujących otwartą ogień w pomieszczeniach mieszkalnych, w sytuacjach mogących spowodować pożar,
- nie stosować do mycia i prania odzieży cieczy łatwopalnych,
- nie suszyć odzieży i materiałów palnych bezpośrednio na piecach,
- zawsze zapewnić sobie dostęp do tablic rozdzielczych prądu elektrycznego, gniazdek i wyłączników oraz głównych zaworów gazu i wody.

W trosce o własne bezpieczeństwo, warto rozważyć zamontowanie w domu czujek dymu i gazu. Koszt zamontowania takich czujek jest niewspółmiernie niski do korzyści, jakie daje zastosowanie tego typu urządzeń. Dla własnego bezpieczeństwa zamontuj czujnik wykrywający tlenek węgla w pomieszczeniach, w których masz urządzenia grzewcze (nie dotyczy urządzeń grzewczych elektrycznych).

Zaczadzenie w budynkach mieszkalnych może również pośrednio powodować to, iż w okresie zimowym większość użytkowników budynków uszczelnia okna i drzwi przed zimnem. W ten sposób ogranicza się wymianę powietrza, a tym samym do spalania paliwa nie dostarcza się odpowiedniej ilości tlenu. Niedostateczna ilość tlenu do spalania paliwa powoduje, że następuje niepełne spalanie paliwa w urządzeniach grzewczych i tworzy się tlenek węgla. W takich przypadkach może dojść również do zaburzenia ciągu w przewodach kominowych i wydostawania się tlenu węgla do przestrzeni mieszkalnej, co poważnie zagraża życiu i zdrowiu mieszkańców. Obserwujemy wtedy tak zwany odwrotny ciąg powietrza w przewodach kominowych (z zewnątrz do wnętrza pomieszczenia).

Prawidłowa eksploatacja instalacji.

Prawo budowlane zobowiązuje zarządców oraz właścicieli obiektów budowlanych, w tym budynków mieszkalnych wielorodzinnych oraz jednorodzinnych, do przeprowadzania kontroli przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych) co najmniej raz w roku oraz co najmniej dwa razy w roku, w terminach do 31 maja oraz do 30 listopada, w przypadku budynków o powierzchni zabudowy przekraczającej 2.000 m² oraz innych obiektów budowlanych o powierzchni dachu przekraczającej 1.000 m².

Prawidłowa eksploatacja piecyka gazowego.

Zainstalowania, naprawy lub wymiany piecyka gazowego może dokonać jedynie uprawniony specjalista, zgodnie z instrukcją producenta. Wykonywanie prac instalacyjnych i regulacyjnych przez osobę nieuprawnioną może stworzyć zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców. Takie same wymagania, co do prac instalacyjnych i regulacyjnych dotyczą kuchenek gazowych. Kuchenka powinna znajdować się jak najbliżej wywiewnej kratki wentylacyjnej, a stanowiska pracy powinny być usytuowane między oknem a kuchenką, tak, aby nad nimi następował przepływ świeżego powietrza. Zgodnie z art. 62 Ustawy Prawo Budowlane instalacja gazowa powinna być sprawdzana co najmniej raz w roku. Kontrola powinna być przeprowadzana przez osoby uprawnione, a obowiązek poddania obiektu

kontroli spoczywa na właścicielu lub zarządcy. Znajdujące się w domu (mieszkanu) urządzenia gazowe, powinny być co najmniej raz w roku poddawane przeglądowi przez uprawnione osoby. Obowiązek zapewnienia tego przeglądu spoczywa na właścicielu mieszkania.

Stały dopływ świeżego powietrza.

Stały dopływ świeżego (zewnątrznego) powietrza do urządzenia, w którym następuje spalanie gazu ma podstawowe znaczenie. Brak dopływu świeżego powietrza powoduje niedobór tlenu. Wynikiem tego niedoboru jest niezupełne spalanie i powstawanie tlenku węgla. Następuje to wówczas, gdy okna mieszkania są szczelnie zamknięte. Czynnikiem najwyższego ryzyka są szczelne okna. Zdarzały się wypadki zatrucia, które następowały po wymianie okien na szczelne. Zastosowanie nawiewników powietrza zmniejsza to ryzyko, należy jednak zwrócić uwagę, że nawiewniki powietrza nie zapewniają całkowitego bezpieczeństwa w czasie pracy piecyka gazowego, dlatego konieczne są dodatkowe działania.

Stały dopływ powietrza do mieszkania jest również warunkiem niezbędnym swobodnego odpływu spalin. W związku z tym należy pamiętać aby przed każdą kąpielą dobrze przewietrzyć łazienkę, **aby szczelne okna były wyposażone w nawiewniki powietrza**, a podczas kąpieli uchylone było okno w mieszkaniu lub łufcik. **Zasłanianie kratki wentylacyjnych, zarówno nawiewnej w drzwiach do łazienki, jak i wywiewnej na wlocie do przewodu wentylacyjnego grozi śmiertelnym zatruciem.** Podczas kąpieli nie należy używać innych urządzeń służących do spalania gazu, jak kuchenka gazowa, piekarnik, bowiem powodują one zmniejszenie ilości tlenu w mieszkaniu, co sprzyja niezupełnemu spalaniu gazu. Kąpiel w łazience, połączona z kilkukrotnym włączaniem i wyłączaniem piecyka gazowego, powinna trwać możliwie krótko.

Swobodny odpływ spalin.

Piecyk gazowy powinien być szczelnie przyłączony do przewodu spalinowego, a przewód spalinowy musi być szczelny i drożny. Nieszczelny komin powoduje osłabienie ciągu lub może być przyczyną przenikania spalin do sąsiadujących z nim pomieszczeń. Przewody kominowe (dymowe, spalinowe i wentylacyjne) należy kontrolować zgodnie z obowiązującymi przepisami, tzn. co najmniej raz w roku. Kontrola powinna być przeprowadzona przez osoby uprawnione, a obowiązek poddania obiektu kontroli spoczywa na właścicielu lub zarządcy. **Warunkiem swobodnego odpływu spalin jest jednak nie tylko drożny przewód spalinowy, lecz także stały dopływ świeżego powietrza do pomieszczenia, w którym następuje spalanie gazu. Nie będzie odpływu spalin, jeżeli pracujący piecyk gazowy będzie się znajdował w zamkniętym, uszczelnionym mieszkaniu. Stały dopływ powietrza do pomieszczenia, w którym włączono piecyk gazowy, jest więc warunkiem niezbędnym do spełnienia dwóch podstawowych wymogów bezpieczeństwa - zupełnego spalania gazu i swobodnego odpływu spalin.** Instalowanie wentylatora w pomieszczeniu, w którym znajduje się piecyk gazowy jest zabronione. Podczas kąpieli nie należy włączać wentylatora w kuchni lub w innym miejscu w mieszkaniu, ponieważ jego działanie osłabia naturalny ciąg spalin w przewodzie spalinowym piecyka gazowego.

Zadbaj o warunki do ewakuacji na wypadek pożaru:

- nie stosuj krat w drzwiach i oknach, na klatkach schodowych i przejściach między nimi oraz wyjściach na dach - krata utrudni ewakuację podczas pożaru oraz wydłuży czas oczekiwania na pomoc strażaków; jeżeli musisz, zakładaj kraty, które można otworzyć od wewnątrz. Klucz przechowuj w miejscu, znanym wszystkim domownikom; pamiętaj, że podczas pożaru może to być jedyna droga ewakuacji,
- nie zastawiaj sprzętami korytarzy i dojsz do mieszkań – może to utrudnić ewakuację oraz dojszcie ratowników.

W zakresie posługiwania się ogniem otwartym:

- dopilnuj, by dzieci nie bawiły się ogniem, materiałami pirotechnicznymi czy urządzeniami elektrycznymi, nigdy nie pozostawiaj małych dzieci bez opieki,
- nie pal śmieci w śmietnikach i nie dopuść do zaprószenia ognia w zsypie,
- nie pal papierosów w łóżku - ludzie giną nie tylko w pożarach obejmujących całe mieszkanie; zdarza się, że zaprószenie ognia niedopałkiem papierosa po zaśnięciu, prowadzi do śmiertelnego zatrucia,
- nie zapalaj świec w pobliżu materiałów łatwo zapalnych,
- nie pozostawiaj włączonej kuchenki bez dozoru - odparowanie wody z garnka może doprowadzić do zwęglenia pozostałości, zapalenia ich i silnego zadymienia mieszkania, szczególnie niebezpiecznego dla śpiących osób; przypadkowe wygaszenie kuchenki podczas gotowania może również doprowadzić do ulatniania się gazu i jego wybuchu,
- przestrzegaj zakazu używania wyrobów pirotechnicznych w pomieszczeniach,
- przestrzegaj instrukcji obsługi wyrobów pirotechnicznych,
- przestrzegaj wymagań prawa lokalnego w zakresie stosowania wyrobów pirotechnicznych,
- wyposaż mieszkanie w gaśnicę proszkową, minimum 2-kilogramową; taką gaśnicą będziesz mógł bezpiecznie gasić palące się urządzenia elektryczne pod napięciem,
- wyposaż mieszkanie w autonomiczną czujkę pożarową, alarmującą o powstaniu dymu (podczas każdego pożaru wydzielają się duże ilości dymu).

Gdy powstanie pożar:

- zadzwoń do straży pożarnej pod numer - 998 lub z telefonu komórkowego 112
- staraj się zejść na piętro poniżej palącego się mieszkania lub wyjść na zewnątrz budynku - pamiętaj - dym unosi się do góry, nie wolno zjeżdżać windami, nie należy otwierać drzwi, przez które wydobywa się dym, gdyż dostarczenie większej ilości tlenu może spowodować szybki rozwój pożaru i płomienie mogą nas poparzyć,
- jeżeli nie możesz opuścić mieszkania, nie otwieraj drzwi prowadzących na korytarz, uszczelnij je, wzywaj krzykiem pomocy, wykonuj polecenia strażaków,
- nie gaś wodą urządzeń elektrycznych, grozi to porażeniem prądem; staraj się wyciągnąć z gniazdka przewód zasilający (np. drewnianym kijem od szczotki), można wykręcić bezpieczniki by odłączyć dopływ prądu do mieszkania,
- powiadom o zagrożeniu sąsiadów,

- nie wdychaj dymu - zastoń usta mokrą tkaniną; jeżeli to możliwe - zmocz swoje ubranie lub owiń ciało mokrą grubą tkaniną z naturalnych materiałów (z lnu, wełny, bawełny itp.).

Gdy poczujesz gaz:

- zawiadom jak najszybciej pogotowie gazowe i administrację,
- powiadom sąsiadów,
- nie włączaj światła ani żadnych urządzeń elektrycznych,
- nie zapalaj zapalek czy zapalniczek,
- zamknij zawór gazu w mieszkaniu,
- otwórz szeroko okno,
- wyjdź na zewnątrz budynku.

Gdy opuszczasz mieszkanie:

- sprawdź czy zostały wyłączone wszystkie odbiorniki prądu i gazu,
- przed opuszczeniem domu na dłuższy czas odłącz zasilanie prądem elektrycznym oraz zakręć zawory wody i gazu,
- u sąsiadów pozostaw informację, gdzie będziesz przebywać.

Pamiętaj!

Twoje i Twoich bliskich zdrowie a może nawet życie może w dużej mierze również zależeć od tego, jak poważnie potraktujesz treść naszych rad. Z powyższymi radami zapoznaj wszystkich użytkowników domu. Wystarczy jedynie odrobina przezorności.

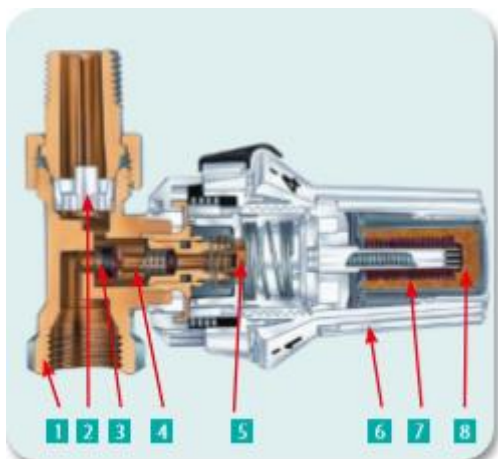
II. TERMOSTATY

W związku z licznymi uwagami wpływającymi do Spółdzielni, dotyczącymi działania zaworów termostatycznych przy grzejnikach, a w szczególności tymi, że pomimo całkowitego zakręcenia zaworu grzejnik nadal jest ciepły, podajemy poniższe informacje. Wyjaśnienie kwestii niemożności całkowitego wyłączenia grzejnika znajduje się w pkt. 4.

Budowa i zasada działania termostatu grzejnikowego

1. BUDOWA TERMOSTATU GRZEJNIKOWEGO

Przekrój termostatu grzejnikowego

- 1 – Korpus zaworu
- 2 – Dysza antyszumowa
- 3 – Grzybek zaworu
- 4 – Przesłona nastawy wstępnej
- 5 – Trzpień zaworu
- 6 – Pokrętko głowicy termostatycznej
- 7 – Mieszek
- 8 – Głowica termostatyczna

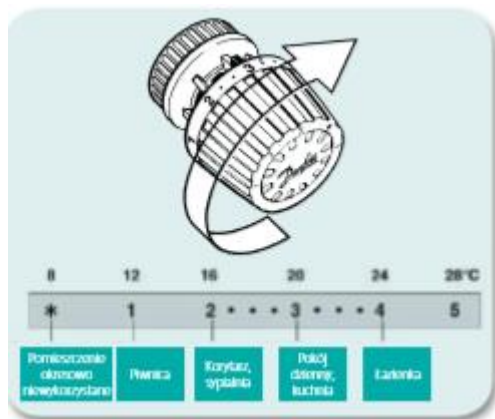
Termostat grzejnikowy składa się z zaworu termostatycznego połączonego z głowicą termostatyczną. Współdziałanie tych dwóch elementów poprawnie dobranych i wyregulowanych pozwala utrzymać komfort cieplny pomieszczenia i zoptymalizować koszty ogrzewania.

2. JAK DZIAŁA TERMOSTAT GRZEJNIKOWY?

Termostat grzejnikowy automatycznie reguluje ilość wody płynącej przez grzejnik i dostosowuje temperaturę w pomieszczeniu do potrzeb użytkownika. Działanie uzależnione jest od czujnika temperatury umieszczonego w głowicy, napełnionego cieczą lub gazem termostatycznym. W wyniku wzrostu temperatury zwiększa się objętość medium, co powoduje przesuwanie trzpienia głowicy, a razem z nim trzpienia i grzybka zaworu, zamykając dopływ czynnika do grzejnika. Podczas obniżenia temperatury w pomieszczeniu występuje zjawisko odwrotne.

3. NASTAWA TEMPERATURY

Głowica termostatyczna posiada umowną skalę cyfrową, której poszczególne punkty odpowiadają temperaturze w pomieszczeniu. Obracając pokrętko głowicy ustawiamy wybrany punkt na skali naprzeciw znacznika. Po godzinie sprawdzamy temperaturę w pomieszczeniu na termometrze pokojowym. Jeżeli temperatura jest nieco inna od ustawionej na głowicy, korygujemy odpowiednio położenie pokrętła.

W zależności od przeznaczenia pomieszczenia zalecane są różne temperatury. Na rysunku zaznaczono najczęściej stosowane temperatury. Warunkiem uzyskania podanych temperatur w pomieszczeniu jest odpowiednia temperatura czynnika grzewczego doprowadzonego do układu. **Prawidłowo działający grzejnik jest zawsze cieplejszy u góry o kilkanaście stopni niż na dole.** Wynika to z oddawania ciepła przez gorącą wodę z instalacji c.o. na ogrzewanie pomieszczenia. Prawidłowo działający zawór termostatyczny powoduje czasowe wyłączenie i włączenie grzejnika. Po osiągnięciu w pomieszczeniu temperatury ustawionej na głowicy przez lokatora, zawór termostatyczny wyłącza grzejnik, a gdy temperatura w pomieszczeniu zaczyna spadać, zawór włącza grzejnik ponownie. Taki sposób pracy przyczynia się do oszczędności energii cieplnej. **Sprawdzaj zawsze temperaturę pomieszczenia, a nie grzejnika.**

4. GŁOWICE TERMOSTATYCZNE Z OGRANICZENIEM TEMPERATURY MINIMALNEJ DO +16°C DO BUDYNKÓW WIELORODZINNYCH

Jeżeli w budynku wielorodzinnym w jednym z mieszkań obniżona zostanie temperatura o ponad 4°C od obliczeniowej, powoduje to dogrzewanie jednych mieszkań kosztem innych.

- do mieszkania z zakręconymi grzejnikami dostarczane jest ciepło z sąsiednich lokali bez rejestracji przez przyrządy pomiarowe; np. podzielniki ciepła lub liczniki ciepła,
- użytkownicy mieszkań sąsiadujących z nieogrzewanym lokalem muszą pobierać więcej ciepła dla zapewnienia w swoim mieszkaniu odpowiedniego komfortu cieplnego, aby nadrobić straty ciepła, które przenika do mieszkania nieogrzewanego.

Konsekwencją takiej sytuacji jest skraplanie się wody na wspólnych ścianach mieszkań dostatecznie dogrzewanych i niedogrzewanych, co w efekcie wywołuje zagrzybienie lokali, a nawet uszkodzenie konstrukcji nośnej budynku.

Aby takiej sytuacji uniknąć, Minister Infrastruktury w Rozporządzeniu z dnia 12.04.2002 r. o warunkach, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, wprowadził obowiązek stosowania w budynkach wielorodzinnych takich głowic termostatycznych, które utrzymywać będą w lokalach mieszkalnych temperaturę nie niższą niż 16°C.

Oznacza to, że nawet skrócenie głowicy zaworu termostatycznego maksymalnie w prawo, nie spowoduje odcięcia dopływu ciepła do grzejnika i będzie ono doptywało w takiej ilości, aby zapewnić temperaturę w pomieszczeniu nie niższą niż 16 °C.

5. SKĄD BIORĄ SIĘ OSZCZĘDNOŚCI ENERGII

Oszczędności w zużyciu ciepła uzyskujemy dzięki wykorzystaniu darmowych źródeł energii, jakie mogą się pojawić w pomieszczeniu, takich jak: promieniowanie słoneczne, oświetlenie, urządzenia elektryczne (telewizor, kuchnia itp.) oraz ciepło wydzielane przez ludzi. Termostat reaguje na takie darmowe źródła ciepła i automatycznie zamyka zawór ograniczając przepływ wody przez grzejnik (grzejnik staje się zimny). Kiedy już nie możemy korzystać z darmowego ciepła, termostat automatycznie otworzy zawór udrażniając przepływ gorącej wody przez grzejnik (grzejnik staje się ciepły).

Zasady racjonalnego gospodarowania ciepłem

Tyle ciepła ile jest potrzebne

Należy unikać nadmiernego wychłodzenia mieszkania, gdyż na jego ponowne ogrzanie konieczna jest zwiększona emisja ciepła. Do regulacji temperatury w mieszkaniu służą zawory z głowicą termostatyczną. Należy je otwierać i zamykać tylko na tyle, aby temperatura pomieszczenia wzrastała lub obniżała się powoli.

Optymalna temperatura

Ciepło dużo kosztuje. Warto więc przyzwyczaić się do nieco niższej temperatury w pomieszczeniach. Obniżenie temperatury o jeden stopień może spowodować zmniejszenie zużycia ciepła o kilka procent, a tym samym obniżenie kosztów ogrzewania.

Nie zasłaniać grzejników

Najlepiej, gdy grzejniki są całkowicie odsłonięte. Jeśli są one zasłonięte firankami, obudowane lub zastawione meblami, zagradza się ciepłu drogę do pomieszczenia. Wtedy ciepło gromadzi się przy grzejniku.

Wietrzenie: krótko i skutecznie

Szybka wymiana powietrza jest najbardziej ekonomiczna. Dlatego przed wietrzeniem należy całkowicie zamknąć zawór przy grzejniku, odczekać kilka minut i dopiero wówczas na krótko i szeroko otworzyć okno.

Kto płaci za to co zużywa, zużywa automatycznie mniej

Gospodarstwa domowe zużywają 40% energii w skali całego kraju. Koszty ogrzewania i ciepłej wody stanowią przeważającą część opłat za mieszkanie, gdyż surowce energetyczne są bardzo drogie, a w przyszłości ich cena będzie nadal rosła.

Stosując indywidualny sposób rozliczania kosztów ogrzewania możecie Państwo racjonalnie gospodarować energią cieplną, a w efekcie płacić mniej.

Działanie podzielnika

Zamontowana na grzejniku, przylegająca do niego dolna część podzielnika nagrzewa się do temperatury powierzchni grzejnika. Temperatura grzejnika oraz temperatura powietrza w pomieszczeniu mierzone są przez oddzielne czujniki temperatury znajdujące się w podzielniku.

Podzielnik rozpoczyna naliczanie jednostek, gdy temperatura powierzchni grzejnika jest wyższa od 23°C oraz gdy różnica temperatur między powierzchnią grzejnika a powietrzem w pomieszczeniu przekracza 4,5°C.

Podzielnik jest dodatkowo zabezpieczony przed letnim naliczaniem poprzez zróżnicowanie temperatur startowych.

Szybkość naliczania uzależniona jest przede wszystkim od temperatury grzejnika. Im temperatura jest wyższa tym szybciej podzielnik zlicza jednostki.

Jednostki pokazywane na wyświetlaczu podzielnika są jednostkami bezwymiarowymi, które pozwalają określić w rozliczeniu koszty poniesione przez mieszkańca na ogrzanie mieszkania.

Jak dokonuje się odczytu

Dzięki zastosowaniu podzielników **doprino® 3 radio net**, odczyt urządzeń odbywa się zdalnie bez konieczności wchodzenia do mieszkań. Aby zapewnić możliwość prawidłowego odczytu nie należy: zasłaniać podzielnika meblami, firankami, storami, obudowywać grzejników, malować podzielnika farbami.

Rozliczenie

Znajomość wskazań podzielników u wszystkich mieszkańców z uwzględnieniem parametrów grzejników, usytuowania mieszkań w bryle budynku oraz danych dotyczących ilości dostarczonego ciepła do budynku pozwalają na indywidualne rozliczenie kosztów. Otrzymane na tej podstawie rozliczenie indywidualne pozwoli na porównanie własnego zużycia i opłat z poprzednimi okresami.

Wskazania podzielnika:

1. W stanie normalnej pracy podzielnik kosztów ogrzewania ma czysty wyświetlacz (bez wskazań).
2. Aby sprawdzić bieżącą wartość odczytu i wartość odczytu z końca poprzedniego okresu rozliczeniowego, należy nacisnąć przycisk odczytowy jeden raz i puścić.
3. Wskazania będą pojawiać się na przemian.
4. Wartość bieżąca odczytu poprzedzona jest cyfrą „2” z symbolem termometru widocznymi z lewej strony wyświetlacza.

5. Wartość odczytu z końca poprzedniego okresu rozliczeniowego poprzedzona jest literą „A” widoczną z lewej strony wyświetlacza.

III. AKTUALNOŚCI

Zarząd Spółdzielni przypomina:

- zgodnie z zapisem § 60 pkt. 1 statutu Spółdzielni, opłaty za używanie lokali należy uiszczać, co miesiąc „z góry” do dnia 15 każdego miesiąca,
- zgodnie z zapisem § 60 pkt. 6, od nie wpłaconych w terminie należności Spółdzielnia pobiera ustawowe odsetki za opóźnienie. Naliczenie odsetek rozpoczyna się od pierwszego dnia następnego miesiąca po terminie wpłaty. Odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 29 maja 2020 r. wynoszą 5,6% w stosunku rocznym (M.P. z 2020 r. poz. 627).

Wszystkim Mieszkańcom, którzy regulują opłaty w terminie, dziękujemy!

Osoby, które zalegają z opłatami, proszone są o podjęcie działań, które pozwolą na spłatę zadłużenia, a jednocześnie uchronią przed wysokimi kosztami związanymi z dochodzeniem zaległości przez Spółdzielnię na drodze sądowej lub komorniczej (opłaty sądowe, koszty zastępstwa procesowego, opłaty komornicze).

Jedną z możliwości spłaty zadłużenia jest złożenie wniosku o rozłożenie zaległości na raty i zawarcie stosownej ugody ze Spółdzielnią. Osoby zainteresowane podpisaniem ugody zapraszamy do siedziby Spółdzielni ul. M. Dzielskiego 2, II piętro, pok. 226.

Przypominamy, że istnieje możliwość skorzystania z dodatku mieszkaniowego na podstawie Ustawy o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 roku (Dz. U. nr 71 poz.734). Dodatki mieszkaniowe załatwia Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Krakowa, Referat ds. Dodatków Mieszkaniowych, ul. Stachowicza 18, tel.12 616 50 21.

Informujemy, że w przypadku zmiany liczby osób zamieszkujących w lokalu lub zmiany liczby osób objętych „Kartą Dużej Rodziny”, właściciel mieszkania zobowiązany jest do złożenia do Administracji Spółdzielni stosownego oświadczenia w terminie 14 dni od daty zaistnienia zmiany.

Oświadczenie można przesłać drogą elektroniczną na adres e-mail biuro@smcentrum.com.pl lub dostarczyć osobiście, bądź za pośrednictwem gospodarza domu do siedziby Spółdzielni ul. M. Dzielskiego 2, II piętro, pokój 233.

Podana ilość osób faktycznie zamieszkałych w lokalu pozwoli na prawidłowe naliczanie opłat czynszowych.

Zarząd Spółdzielni